

AKADÁLYMENTESÍTÉSI DOKUMENTÁCIÓ

Igali Margaréta Óvoda felújítása, korszerűsítése

7275 Igal, Szent István u. 118.; Hrsz: 1039/2

Projekttervéhez

Készítette:

A handwritten signature in blue ink, which appears to read 'Bodor Zoltán'.

Bodor Zoltán

Rehabilitációs szakmérnök PTF 009122/4252
Kaposvár, Iszák u. 27.

TARTALOMJEGYZÉK

AKADÁLYMENTESÍTÉSI MŰSZAKI LEÍRÁS

3. oldal

RAJZDOKUMENTÁCIÓ (Építész tervdokumentáció része)

AKADÁLYMENTESÍTÉSI MŰSZAKI LEÍRÁS

TARTALOMJEGYZÉK

TERVEZÉSI FELADAT	5. oldal
Akadálymentességi felmérés	
Tervezett kialakítások	
A. ÉPÜLET KÖRÜLI KÖRNYEZET	5. oldal
A.1. PARKOLÓ	5. oldal
Akadálymentes parkolók száma	
Akadálymentes parkolók szélessége	
Akadálymentes parkolók jelölése	
Építménytől való távolság	
A.2. JÁRÁDÁK, GYALOGUTAK	6 oldal
Járdák szélessége	
Járdák felülete	
Vezetősáv	
Járda síkján és fölé benyúló ill. lógó akadályok	
Utcai tartozékok	
B. MEGKÖZELÍTÉS	7. oldal
B.1. RÁMPÁK/LEJTŐK	7. oldal
B.2. LÉPCSŐK	7. oldal
B.1. BEJÁRATI / BELSŐ AJTÓK	8. oldal
Akadálymentes megközelítés	
Szabad szélesség	
Ajtólap	
Jelölések, információk	
B.2. SZÉLFOGÓ / ELŐTEREK	8. oldal
Mérete	
Berendezések kezelhetősége	
C. BELSŐ KÖZLEKEDÉS	8. oldal
C.1. FOLYOSÓK	
Szabad szélesség	
Járófelület	
Belógó, ill. lelógó akadályok	
Mégfordulás lehetőség	
Tájékozódás	

D. BELSŐ HELYISÉGEK	8. oldal
D.1. PADLÓBURKOLATOK	
Biztonság	8. oldal
Tájékoztató	
D.2. AKADÁLYMENTES WC-MOSDÓ, PELENKÁZÓ KIALAKÍTÁSA	9. oldal
Kialakítása, mennysége	
Helyiségméret	
WC csésze	
Mosdó	
Kapaszkodók	
Kezelőeszközök	
Szellőzés	
Segélyhívó	
Pelenkázó pult	
E. KÖZÖSSÉGI TEREK	10. oldal
Bútorok	
Automaták	
F. INFORMÁCIÓS TÁBLÁK	10. oldal
G. INDUKCIÓS HUROK	11. oldal
H. HONLAP AKADÁLYMENTESÍTÉSE	11. oldal

TERVEZÉSI FELADAT

Az igali Margaréta Óvoda tervezett felújítása, akadálymentesítése során projektarányos komplex akadálymentesítése tervezése történik. Ez az akadálymentes parkoló kialakítása, az épületrészek megközelítése (járdák, gyalogos útvonalak), a fő bejáratok, a belső terek akadálymentesítésével, valamint akadálymentes vizesblokkok kialakításával oldható meg. A komplex akadálymentesítéshez tartozik a kommunikációs akadálymentesítés megvalósítása is, az egyetemes tervezés elveinek a figyelembevételével.

AKADÁLYMENTESSÉGI FELMÉRÉS:

Az épület és környezete nem akadálymentes, a fogyatékos személyek számára a következő akadályok vannak:

- A mozgáskorlátozottak részére elsősorban a fizikai akadályok vannak: akadálymentes parkoló kijelölése, bejáratok szintkülönbség, nem megfelelő méretű nyílászárók, akadálymentes vizesblokk hiánya
- Hallássérültek: információs, tájékoztató rendszer hiánya, az információ és kommunikációhoz szükséges feltételek és eszközök hiánya
- Vak és gyengénlátók: az információs-kommunikációs eszközök hiánya
- Autista személyek és kommunikációs zavarral szenvedők részére hiányzik a könnyen értelmezhető piktogramok, jelzésekkel kialakított információs rendszer

TERVEZETT KIALAKÍTÁSOK:

- Akadálymentes parkoló megfelelő kialakítása
- Akadálymentes gyalogos útvonal kialakítása
- Épületrészekben belüli akadálymentes közlekedés kialakítása
- A terven jelölt helyen a nyílászárók nem megfelelő méretek miatti cseréje.
- Akadálymentes vizesblokkok megfelelő kialakítása
- Információs-kommunikációs rendszer kialakítása

A. ÉPÜLET KÖRÜLI KÖRNYEZET

A.1. PARKOLÓ

a) Akadálymentes parkolók száma

Az óvoda épülete keleti homlokzatánál kialakításra kerülő csoportos parkolóban 1db akadálymentes parkoló kerül kialakításra. Az épület kerekesszékekkel megközelíthető akadálymentes bejárata is itt tervezett, a parkolóhelytől akadálymentesen megközelíthető.

b) Akadálymentes parkoló szélessége

A parkoló mérete 3,50 m x 5,50 m, beleértve az 1,50 m szélességű közlekedő sávot.

c) Akadálymentes parkolók jelölése

A parkoló burkolata vízszintes, szilárd összefüggő burkolat. Az akadálymentes parkoló kialakítása kontrasztos színnel festve, az akadálymentes nemzetközi jele piktogrammal ellátva. A parkolót közlekedési tábla jelzi, akadálymentes nemzetközi jele piktogrammal mely a parkolóhelyek számát is jelzi.

d) Építménytől való távolság

Az akadálymentes parkoló az épület főbejáratától, járóvonalon mérve mintegy 20m-es távolságra van.

A.2. JÁRDÁK, GYALOGÚTAK – meglévő, kiegészítendő a vezetősávokkal

a) Szélesség

A közterületi járdák, az akadálymentes parkoló és az épületrészek bejáratai között min 1,20 m széles, folytonos és követhető módon jelzett gyalogos út, burkolt járda alakítandó ki.

b) Felület

A járdák egyenletes, síkfelületűek, felületi érdességük max 0,5cm. Menetirányú lejtésük legfeljebb 5-8%-os, a jobb vízelvezetés szempontjából a járdafelületek keresztirányú lejtése legfeljebb 1,5%.

c) Vezetősáv – kialakításra kerül

A burkolt járda szélei könnyen érzékelhetők, a környező füves terület között könnyen érzékelhető burkolatváltás van, indulásnál, érkezésnél és a fordulóknál színében és felületében eltérő vezetősávok segítik a vakok és gyengénlátók tájékozódását.

Felülete szilárd, csúszásmentes, folytonos, könnyen tisztántartható.

A gyalogos bejárat és az épület főbejárata közötti szakaszon, a közterületi járda és a bejárati ajtó csatlakozási pontokon, a járda és a lépcső teljes szélességében 40cm széles figyelmeztető sáv készül, az egyenes szakaszon a burkolatváltást jelentő járdaszegély tölti be a vezetősáv szerepét.

A vezetősávok kialakítására az engedélyezési és kiviteli tervek/kivitelezés során burkolatterv készítése szükséges.

d) Járda síkján akadályok

Vízelvezető csatornák, rácsok elhelyezését kerülni kell a gyalogos útvonalon. Ha ez nem lehetséges, akkor az elhelyezésre kerülő vízelvezető árkok rácsainak nagysága balesetmentes legyen a bottal, illetve mankóval történő biztonságos közlekedés érdekében.

e) Járda fölé benyúló, ill. lógó akadályok

A járda fölé benyúló illetve lógó akadályok az útvonal szabad szélességét és magasságát ne csökkentsék. A járda legkisebb szabad szélessége minimum 1,50 m, a szabad magassága pedig minimum 2,20 m legyen.

Padok és más tárgyak a gyalogos útvonal mentén lehetőleg úgy legyenek elhelyezve, hogy azok a gyalogos útvonal úrszelvényét ne csökkentsék. Az egyes utcabútorok lehetőleg csoportosan, logikusan legyenek elhelyezve, egyértelműen definiálható és követhető útvonal biztosításával. Az útvonal mentén térbővületben csoportosan kialakított utcabútor-elhelyezés ajánlott.

f) Megvilágítása:

A fényforrásokat úgy kell elhelyezni, hogy azok káprázást ne okozzanak. A gyalogos útvonal környékén lévő szegélyek, jelzések, járófelületek, szintkülönbségek, utcabútorok könnyen észrevehetően, egyenletesen legyenek megvilágítva.

B. MEGKÖZELÍTÉS

B.1. RÁMPÁK/LEJTŐK

Az óvoda épülete keleti homlokzatánál kialakításra kerülő csoportos parkolóból az épület kerekesszékekkel szintkülönbség nélkül megközelíthető, lejtő kialakítására nincs szükség.

B.2. LÉPCSŐK – meglévő, kiegészítendő korláttal, figyelmeztető sávval

Az előlépcső kialakítása:

- szintkülönbség 75cm
- a lépcsőfokok: magassága 15cm, belépő szélessége 30 cm
- éle csúszásgátló, lekerekített lépcsőfok éllel, akadálymentes orrképzéssel, a fellépőt burkolattal (homloklappal) kell ellátni,
- lépcső szélessége 1,80m,
- lépcső pihenő min 1,50x1,50m teraszra érkezik,
- A korlát, kétoldali kétsoros, 70cm és 95cm magasságban, túlnyúlással. Markolata kör átmérőjű, színe élénk színű, környezetéhez képest kontrasztos, felületkezelt. A korlát vonalvezetése folytonosa korlátprofil úgy kell kialakítani, hogy jól markolható legyen, a kéz végigcsúsztatását ne akadályozza, 4,5-5cm átmérőjű kör alakú kézfogóval
- Indulásnál és érkezésnél 40cm széles kontrasztos speciális térburkolati elemből kialakított figyelmeztető sáv jelzi a váltást

A lépcső jó megvilágítását biztosítani kell.

B.3. BEJÁRATI / BELSŐ AJTÓK

a) Akadálymentes megközelítés

A bejárati ajtók mindkét oldalán 1,50 x 1,50 m szabad terület biztosított. A bejáratok előtt, a megfelelő vízvezetés biztosítására elhelyezett rácsok nyílásainak mérete, valamint a lábtörő nyílásainak mérete, a balesetmentes közlekedés biztosítása alakítandók ki. A bejárat jelzéseit (csengő, feliratok, stb.), kezelőszerveket kerekesszékekben is elérhető magasságban kell elhelyezni.

b) Szabad szélesség

A főbejárati 100+55/255cm-es és a kerekesszékekkel való megközelítéshez a 100+45/270cm ajtó nyíló ajtószárnya **biztosítja a szükséges 90cm tiszta szabad belméretet**. A belső egyszárnyú ajtók (100/210cm) tokszerkezet kialakítása biztosítja a megfelelő 90cm tiszta belméretet. Az ajtókra lekerekített, U alakú, élénk színű kilincsszerkezet felszerelése ajánlott. Az épületben az ajtószervezetek küszöbök nélküli kialakításúak, max 2cm lehet, lehetőleg legömbölyített.

c) Ajtólapok

A főbejáratonál, közlekedőkben és az akadálymentes mosdónál az ajtólapokat és a tokszerkezeteket az esetleges sérülések (kerekesszék lábtartója, stb.) elkerülése érdekében az alsó 30cm sávban, védelemmel kell ellátni.

d) Jelölések, információk

A bejárati és belső ajtók keretszerkezete a fal és az ajtólaptól eltérő, kontrasztos színnel lesz kialakítva, a jobb tájékozódás érdekében, valamint a kétszárnyú ajtók esetén az állandóan használt ajtószárnyat jelölni kell. Az üvegfelületekre a veszélyes helyeken – pl. ajtókon – matricák kerülnek, a jól láthatóság érdekében.

B.4. SZÉLFOGÓK / ELŐTEREK

a) Mérete

Az előterek mérete olyan, hogy a nyíló ajtószárnyak méretén felül az 1,25 m szabad hely és a kerekesszékekkel való manőverezéshez szükséges 1,50m x 1,50m hely biztosítva van.

C. BELSŐ KÖZLEKEDÉS

C.1. FOLYOSÓK / KÖZLEKEDŐK

a) Szabad szélesség és magasság

A közlekedő mérete min 1,50m (a folyosón a megfordulás biztosított).

A szint belmagassága min 2,65m.

b) Járófelület

Az épületen belül a közlekedőn speciálisan kialakítandó a járófelületbe épített érdes felületű kontrasztos kialakítású vezetősáv, az alapburkolattól **kontrasztosan eltérő színű és felületében is lábbal vagy fehérbottal könnyen érzékelhető 40cm széles, lehetőleg az alapburkolat-családból választott burkolati elem. A főbejárati ajtók teljes szélességében 40cm-es kontrasztos és taktilis sávval jelölni kell.**

c) Belógó, ill. lelógó akadályok

Belógó illetve lelógó akadályok nincsenek. Épületen belül a szabad szélességet belógó, ill. lelógó akadály max 0,90 m-ig szűkítheti le. Az akadályokat megfelelően előre jelezni kell.

d) Megfordulási lehetőség

A folyosókon megfordulási lehetőség (min 1,50 x 1,50m szabad hely) biztosított.

D. BELSŐ HELYSÉGEK

D.1. PADLÓBURKOLATOK

a) Biztonság

Az épületrészek helyiségeiben csúszásmentes, matt felületű, tükröződésmentes burkolatok kerülnek kialakításra.

b) Tájékozódás

Az épületen belül a helyiségekben burkolati vezetősáv kialakítása nem szükséges. A lábhatások folytonos festése (a falfelület színétől kontrasztosan eltérő színű) is hordozhat magában információt az épületen belüli közlekedéshez.

D.2. AKADÁLYMENTES WC-MOSDÓ, PELENKÁZÓ KIALAKÍTÁSA

a) Kialakítása, mennyisége

A látogatók részére 1db akadálymentes WC – mosdó és pelenkázó helyiség előtérre önállóan nyíló ajtóval ellátva tervezett. Az óvodai gyermekek számára a csoportos vizesblokkban egy wc és mosdó akadálymentes kialakítása tervezett.

b) Helyiségméret

A tervezett akadálymentes WC – mosdó belmérete 2,88m x 3,55m. A szerelvények úgy vannak elhelyezve, hogy a kerekesszék 360°-os forduláshoz szükséges 150 cm átmérőjű kör, mint szabad hely biztosított.

c) WC csésze elhelyezése

A 46cm magas és 70cm kiállású WC csésze szemből és oldalról egyaránt megközelíthető, mellette 90 × 120 cm, a WC csésze előtt 90 x 135 cm, a mosdó kagyló előtt 90 x 135 cm szabad hely áll rendelkezésre a kerekesszékekkel való beálláshoz.

d) Mosdó elhelyezése

A 60x50cm fix mosdókagyló, elől homorú, felső pereme, használati magassága 85cm, a kerekesszékes emberek részére is használható. A mosdó kagyló mellett lévő falon 36/60cm-es függőleges szárral is ellátott, e.m 75cm fix kapaszkodóval kell ellátni. Az egykaros, keverő csaptelep forrázásgátlóval ellátott. Nagyméretű 60x90cm magas fix tükör elhelyezése 90cm magasan, így az álló és az ülő ember is teljes értékűen használhatja.

e) Babaápoló pult

A mosdó mellett 80cm magasan elhelyezett felhajtható pelenkázó asztal alatti rész térdszabad kialakítású legyen az akadálymentes használhatóság biztosítása érdekében.

f) Kapaszkodók

A csésze falhoz közeli oldalán 60/60cm „L” alakú fix, másik, szabad oldalán WC papírtartóval ellátott 80cm-es lehajtható kapaszkodót kerül. A mosdókagyló mellett lévő falon 30/60cm „L” alakú fix kapaszkodó lesz felszerelve. A gyermek wc-ben 2db 60cm magasan elhelyezett 60cm-es konzolos kapaszkodó elhelyezése szükséges.

g) Kezelőeszközök

A helyiségekben elhelyezett fogasok, a szappantartó, a villanykapcsoló kerekesszékéből is elérhető 0,90-1,20m magasságba kerül. A helyiségekben elhelyezett szaniterek és egyéb szerelvények (kapaszkodók, ruhaakasztó) a csempeburkolattól kontrasztos, eltérő színű, legyen: szaniterek fehér színűek, csempe drapp, kapaszkodók fehér színűek.

h) Burkolatok

A helyiség csúszásmentes, tükröződésmentes padlóburkolattal és a padlószinttől - 1,20m magasságig világos színű drapp csempe falburkolattal készül, felette fehér színű fal. A tér jobb érzékelése érdekében a burkolat és berendezési tárgyak megfelelő szinkontrasztot mutatnak.

i) Szellőzés

A WC helyiség szellőzése villanykapcsolóról működtetett automata szellőzőberendezés segítségével oldható meg. A helyiségek megvilágítása mesterséges fényvel történik, a mennyezetre kompakt fénycsöves lámpatest kerül, mely káprázást nem okoz.

j) Segélyhívó rendszer

A WC oldalán 2db vészjelző gomb elhelyezése szükséges úgy, hogy az mind a csészén ülve, mind pedig a földön fekvé elérhető 30cm és 90cm magasságban legyen. A vészjelző kapcsolókat a terv szerinti helyekre kell beszerezni, ami vészjelzéskor az előtérben, az ajtó felett elhelyezett sárga villogó fényjelzést és vészjelző hangot adó jelzést ad. A vészjelző látható és hallható jelzést ad az irodában.

k) Fűtőtest elhelyezése

A helyiségek fűtését szolgáló fűtőtest olyan falrészben kerül elhelyezésre, ahol nem zavarja az akadálymentes közlekedést, balesetveszélyt nem okoz.

A tervezett akadálymentes mosdó pontos kialakítására (szerelvények, berendezések, stb.) a kiviteli tervek/kivitelezés során részletrajz készül.

E. KÖZÖSSÉGI TEREK

a) Bútorok

Az asztalok kialakítása olyan magasságú lesz, lekerekített éllel, a sarkoknál íves kialakítással készül, térdszabad kialakítás biztosítva legyen, a kerekesszékes használó részére.

A foglalkoztatók jól megvilágítása biztosított, az előadóval a szemtől-szembe való kommunikáció történik (szájról olvasás lehetősége biztosított).

F. INFORMÁCIÓS TÁBLÁK

Az információs táblák az egész épületben szerepük szerint egységes formátumban készülnek (pl.: információs-, útbaigazító-, helyiségnév-, táblák stb.). A következő információs tábla típusok kialakítása ajánlott:

T1 akadálymentes parkolóhely jelzése – akadálymentes parkolóban

T2 akadálymentes bejáratok jelzése – bejáratoknál az intézmény neve, funkciója, stb.

T3 útbaigazító táblák (mosdók+akadálymentes mosdók, közösségi helyiségek, irodák, indukciós hurok helye)- az előtérben sík és Braille írásos információkkal

T4 információs táblák közérdekű információkkal, braille ill. dombornyomott írással– előtérben elhelyezve

T5 helyiségek, közösségi helyiségek, irodák, mosdók bejárati ajtóra elhelyezett táblák sík és braille írással

Az információs táblák kialakítása, tartalma: piktogramok, tapintható betűk, elérhető helyeken Braille feliratokkal kiegészítve, a létesítmény jellegének megfelelő anyag és kontrasztos színválasztékkal, 1,20-1,60m és 2,20m magasságban vannak elhelyezve. A betűk nagyméretűek, fél kövér, talp nélküli, (pl. Arial, Gill, Helvetica, Verdana stb.) betűtípussal készülnek.

A táblák elhelyezésénél, kialakításánál a megfelelő világitásról is gondoskodni kell.

- A természetes, illetve a szórt fényvel való megvilágítás az ideális. A természetes megvilágításnál azonban figyelembe kell venni, hogy az a nap folyamán változhat.
- A helyi fényvel megvilágított jelzések erősítik, jobban láthatóvá teszik a táblák tartalmát, de problémát jelenthet a táblák tükröződése (világos háttérnél fényes anyagok kerülésével ez kiküszöbölhető).
- A jelzéseken alkalmazott színek, kontrasztok más képet mutatnak természetes és mesterséges megvilágítás, valamint külső és belső tér esetén. A táblák színvilágának megválasztásakor a szíkontrasztokat javasolt az adott fényviszonyok mellett ellenőrizni.

G. INDUKCIÓS HUROK

Hallókészüléket használó hallássérültek részére a közösségi rendezvények helyszínét biztosító teremben telepített indukciós hurok, továbbá egy db. mobil indukciós készülék lesz biztosítva a tisztább és zavarmentes kell a hallókészüléket használók számára, ami a szükség szerinti helyiségbe vihető. Jelölni kell, hogy hol található indukciós készülék.

Jeltolmács igénybevétele:

Jelenleg nincs jelnyelvi tolmács munkatárs, de megállapodás alapján a Somogy Megyei Jelnyelvi Tolmácsszolgálat biztosít szakembert. A kommunikáció történhet webkamera segítségével is.

H. HONLAP AKADÁLYMENTESÍTÉSE

Amennyiben van az intézménynek szolgáltatásait bemutató honlapja, akkor az akadálymentesítése történik az alábbi szempontok alapján:

- Egy közös felületet biztosítson az összes felhasználó számára
- **Tartalmazzon a szolgáltatások akadálymentes használatáról leírást**
- A forráskódja legyen szabványos (valid)
- Teljesítse minimum a WCAG 2.0 "A" szintű feltételrendszerét
- Biztosítsa, hogy az oldalon lévő összes szöveges elem mérete növelhető legyen minden böngészőben, vagy adjon erre maga lehetőséget
- Használja ki a teljes oldalszélességet és a tartalmat ne kelljen egyszerre vízszintes és függőleges irányba is görgetni
- Legyen rajta teljes szöveges keresés
- Legyen rajta menüterkép
- Legyen feltüntetve a honlapon minimum egy emailcím, egy telefonszám és egy postacím, ahová probléma esetén a felhasználók fordulhatnak
- Minden oldal készítésének vagy utolsó frissülésének az időpontja legyen feltüntetve.

SZABVÁNYOK, AJÁNLÁSOK AZ AKADÁLYMENTES WEBBEL KAPCSOLATBAN

Az akadálymentesítés irányelveit elsősorban a World Wide Web Consortium ([W3C](#)) Web Hozzáférhetőségét Érintő Kezdeményezésének ([WAI](#)) ajánlásai fektetik le. Ezek közül a legfontosabbak a Webes tartalmak hozzáférési irányelvei ([WCAG 1.0](#) és [WCAG 2.0](#)) és a Felhasználói ágensek hozzáférési irányelvei ([UAAG](#)). Ezek a szabványok előírják, hogy a weboldalak feleljenek meg az egyéb ajánlásoknak is, mint amilyenek például a (Kiterjeszhető) hipertext jelölőnyelvek ([\(X\)HTML](#)) és a Lépcsőzetes stíluslap technikák ([CSS](#)).

Megjegyzés:

A kiviteli tervek/kivitelezés során ki kell térni az alábbiakra:

- A külső járdák és gyalogutak vezetősáv kialakításáról burkolatterv, részletes leírás készül
- A tereplejtő, rámpa kialakítása
- A belső közlekedők vezetősáv kialakításáról burkolatterv, részletes leírás készül
- A külső és belső információs rendszer, információs táblák, térkép megtervezése
- Bútorok: akadálymentesen használható asztalok, egyéb bútorok stb. kialakítása
- Az akadálymentesen használható vizesblokk-pelenkázó kialakítása
- A villanykapcsolók, kapcsolók, kezelőeszközök kialakítása, elhelyezése
- Minden egyéb, az akadálymentesítés szempontjából fontos részlet

Az engedélyezési és a kiviteli tervek, akadálymentesítési részletek kidolgozása, valamint a kivitelezés, megvalósítás során rehabilitációs szakmérnök közreműködése ajánlott.

Kaposvár, 2016. május

Készítette:

Bodor Zoltán
Rehabilitációs környezettervező szakmérnök
PTF 009122/4252
Kaposvár, Iszák u. 27.